- *MANDAT IN FACTUM –*
- *OBBLIGAZZJONI 'DI DARE' U 'DI FARE' –*
- *ART. 385; 388 TAL-KAP 12. –*

IL-PRIM' AWLA TAL-QORTI CIVILI

IMHALLEF

ONOR. RAYMOND C. PACE LL.D.

Seduta ta' nhar it-Tlieta 2 ta' Ottubru 2001

Kawza Numru: 19
Citazzjoni Numru: 807/83/RCP

George Xuereb

vs

Dorothy mart George Xuereb

Il-Qorti,

I. PRELIMINARI.

Rat ic-citazzjoni attrici a fol. 1 fejn gie premess:-

Illi b'sentenza ta' din il-Qorti fil-kawza fl-istess ismijiet moghtija fl-14 ta' Awissu 1981, kkonfermata mill-Qorti tal-

Appell fis-17 ta' Mejju 1982, u deciza finalment minn din il-Qorti fit-23 ta' Marzu, 1983, l-konvenuta giet ikkundannata tikkonsenja lill-attur l-oggetti deskritti a fol 6, 7, 8 u 9 ta' dak il-process; u billi l-konvenuta naqset li taghmel dan; u billi biex jipprova jottjeni l-esekuzzjoni ta' dik is-sentenza l-attur talab u ottjena l-hrug ta' Mandat tal-Qbid, fl-11 ta' Mejju 1983, imma dan ma setghax jigi ezegwit ghax il-Marixxall Ezekuttiv ma setghax isib l'oggetti fuq imsemmija;

Illi ghalhekk l-istess attur talab lil din il-Qorti ghaliex,

(1) in esekuzzjoni tal-fuq imsemmija sentenza m'ghandiex din il-Qorti tordna l-hrug ta' mandat *in factum* kontra l-konvenuta.

Bl-ispejjez, komprizi dawk tal-mandat tal-qbid kontra l-konvenuta li tibqa' ingiunta ghas-subizzjoni.

Rat id-dikjarazzjoni attrici a fol 2 tal-process;

Rat in-nota tal-eccezzjonijiet tal-konvenuta a fol 3 tal-process fejn gie eccepit:

1. In-nullita tac-citazzjoni peress illi l-premessi u l-kawzali mhuwiex mfissra sewwa.

2. L-intempestivita tal-azzjoni peress illi s-sentenza tat-23 ta' Marzu 1983 naqset illi tiffissa t-terminu li fih kellha issir l-esekuzzjoni, u minghajr pregudizzju, fit-tieni lok ghax

l-attur lanqas ma ipprova jidhol fid-dar kif gie awtorizzat jaghmel.

3. Subordinatament, l-azzjoni hija nfondata peress illi s-sentenza li taghha l-attur qed jitlob l-esekuzzjoni ordnat illi l-konvenuta tirritorna l-oggetti u fin-nuqqas l-attur huwa mistieden illi jidhol fid-dar u b'hekk is-sentenza tigi esegwita. Illi l-konvenuta ma fixxklet xejn l-esekuzzjoni tas-sentenza jew naqset illi tobdiha.

Salv eccezzjonijiet ohra.

Rat id-dikjarazzjoni tal-konvenuta a fol 3 tal-process.

Rat il-verbali tal-24 ta' Jannar 1984 fejn xehed George Xuereb, u l-Qorti ordnat li jigu allegati l-atti tal-kawza fl-istess ismijiet deciza minn din il-Qorti fit-23 ta' Marzu 1983, kif ukoll l-atti tal-Mandat Nru 547 tal-11 ta' Mejju 1983, tas-6 ta' April 1984, tat-22 ta' Ottubru 1984, tas-27 ta' Gunju 1984, tat-18 ta' Frar 1985, tal-24 ta' Mejju 1985, tad-9 ta' Dicembru 1985, tas-16 t'April 1986, tat-13 ta' Gunju 1986, tad-19 ta' Novembru 1986, tat-18 ta' Frar 1987 fejn peress li ma deher hadd il-kawza giet differita Sine Die.

Rat ir-rikors ta' George Xuereb tat-28 ta' Mejju 1987 u d-digriet tal-Qorti tat-28 ta' Mejju 1987 fejn laqghet it-talba u riappuntat il-kawza ghall-20 ta' Novembru 1987.

Rat il-verbali tal-20 ta' Novembru 1987, tal-24 ta' Frar 1988, u tat-18 ta' Mejju 1988 fejn peress li ma deher hadd il-kawza marret Sine Die.

Rat ir-rikors ta' George Xuereb tad-29 ta' Awissu 1988 u d-digriet tal-Qorti tat-30 ta' Awissu 1988 fejn laqghet it-talba u rriappuntat il-kawza ghall-11 ta' Novembru 1988.

Rat il-verbali tal-11 ta' Novembru 1988, tal-14 ta' Frar 1989, tal-25 ta' Mejju 1989, tal-21 ta' Novembru 1989, tat-30 ta' Marzu 1990, tat-8 ta' Gunju 1990 u tas-16 ta' Novembru 1990 fejn il-kawza marret Sine Die.

Rat ir-rikors ta' George Xuereb tat-29 ta' Novembru 1990 u d-digriet tal-Qorti tal-11 ta' Dicembru 1990 fejn laqghet it-talba u rriappuntat il-kawza ghall-15 ta' Marzu 1991.

Rat il-verbali tal-15 ta' Marzu 1991 u tat-2 t'Ottubru 1991 fejn il-kawza marret Sine Die.

Rat ir-rikors ta' George Xuereb tas-6 ta' Marzu 1992 u d-digriet tal-Qorti tad-9 ta' Marzu 1992 fejn laqghet it-talba u riappuntat il-kawza ghad-29 ta' Mejju 1992.

Rat il-verbali tad-29 ta' Mejju 1992, tat-30 ta' Gunju 1992 u tat-30 ta' Novembru 1992.

Rat in-nota tal-attur tat-2 ta' Dicembru 1992 fejn permezz taghha esebixxa xi dokumenti (fol 53 sa 75).

Rat il-verbal tas-16 ta' Dicembru 1992 fejn wara li rat in-nota bid-dokumenti esebiti u wara li semghet id-dikjarazzjoni ta' Dr Stephan Frendo irrevokat id-digriet taghha tal-24 ta' Jannar 1984 *contrario imperio*. Dr Giovanni Bonello iddikjara li m'ghandux provi aktar.

Rat in-nota tal-eccezzjonijiet ulterjuri tal-konvenuta a fol 80 tal-process fejn gie eccepit:

1. Illi minghajr pregudizzju ghall-eccezzjonijiet gja moghtija s-sentenza proferita minn din il-Qorti fl-14 t'Awissu, 1981 konfermata mill-Qorti ta' l-Appell fis-17 ta' Mejju 1982 u deciza finalment minn din il-Qorti fit-23 ta' Marzu, 1983, ma tistax tigi ezegwita bil-hrug ta' mandat *in factum* kontra taghha stante li ormaj ghaddew aktar minn tlett snin minn meta il-fuq imsemmija sentenza setghet giet ezegwita.

2. Salvi eccezzjonijiet ohra.

Rat il-verbali tas-17 ta' Marzu 1993 fejn xehed in kontro-ezami l-attur, tal-14 ta' Mejju 1993, tas-6 t'Ottubru 1993, tat-3 ta' Dicembru 1993, tat-2 ta' Marzu 1994 fejn xehed George Sammut li prezenta dokument u Dr Giovanni Bonello accetta li dan id-dokument huwa awtentiku u legali, tat-3 ta' Gunju 1994 fejn xehdet il-konvenuta, tat-2 ta' Dicembru 1994 fejn kompliet tixhed il-konvenuta u tat-12 ta' Mejju 1995.

Rat ir-rikors tal-konvenuta tat-30 ta' Novembru 1995.

Rat il-verbal tal-1 ta' Dicembru 1995 fejn xehdet in kontro-ezami l-konvenuta u Dr Bonello ddikjara li qed jopponi ghall-produzzjoni tax-xhieda ndikata fir-rikors tal-konvenuta.

Rat in-nota tal-osservazzjonijiet tas-27 ta' Mejju 1996.

Rat il-verbal tad-29 ta' Mejju 1996 fejn kompliet tixhed in kontro-ezami l-konvenuta.

Rat ir-rikors tal-konvenuta tas-7 ta' Jannar 1997.

Rat il-verbali tat-8 ta' Jannar 1997 fejn xehed l-attur, tat-30 ta' Mejju 1997 fejn xehdet il-konvenuta.

Rat in-nota tal-Avukat Stephan Frendo tad-19 ta' Dicembru 1997 fejn irrinunzja ghall-patrocinju tal-konvenuta.

Rat in-nota tad-19 ta' Dicembru 1997 fejn Dr Sandra Sladden assumiet il-patrocinju tal-konvenuta Dorothy Xuereb.

Rat il-verbali tas-16 ta' Jannar 1998 fejn xehdet Magda Tribe, tal-15 ta' Mejju 1998 fejn xehed Carmel sive Charles Borg, tat-22 ta' Gunju 1998, tat-28 ta' Ottubru 1998 u tas-

17 ta' Frar 1999 fejn Dr George Cutajar iddikjara li l-attur m'ghandux provi aktar.

Rat ir-rikors ta' Dorothy Xuereb tal-14 ta' Mejju 1999.

Rat il-verbal tas-17 ta' Mejju 1999 u tal-21 ta' Gunju 1999.

Rat ir-rikors ta' George Xuereb tat-18 ta' Ottubru 1999 (fol 312) u d-digriet tal-Qorti tas-16 ta' Novembru 1999 fejn cahdet it-talba.

Rat il-verbal tas-16 ta' Frar 2000 fejn il-kawza giet differita ghall-finali trattazzjoni ghall-15 ta' Mejju 2000 bil-fakolta ta' nota tal-osservazzjonijiet.

Rat ir-rikors ta' Dorothy Xuereb tad-9 ta' Marzu 2000 u d-digriet tal-Qorti tas-16 ta' Marzu 2000.

Rat il-verbal tal-15 ta' Mejju 2000 fejn din il-kawza bdiet tigi mismuha minn din il-Qorti kif prezentament ippresjeduta.

Rat ir-rikors ta' Dorothy Xuereb tad-29 ta' Marzu 2000 u d-digriet tal-Qorti tad-9 ta' April 2000.

Rat ir-rikors ta' Dorothy Xuereb tad-29 ta' Marzu 2000 u d-digriet tal-Qorti tad-9 ta' April 2000.

Rat il-verbal tat-3 ta' Ottubru 2000.

Rat ir-rikors ta' Dorothy Xuereb tat-22 ta' Novembru 2000 u d-digriet tal-Qorti tal-21 ta' Novembru 2000 fejn ordnat in-notifika lill-kontro-parti.

Rat il-verbal tat-28 ta' Novembru 2000 fejn id-difensuri trattaw il-kaz u qablu li l-kawza tibqa' ghas-sentenza u l-kawza giet differita ghall-15 ta' Marzu 2001.

Rat il-verbal tal-15 ta' Marzu 2001, tal-5 ta' April 2001, tas-27 ta' April 2001 u tat-12 ta' Lulju 2001 fejn il-kawza giet differita ghas-sentenza ghat-2 ta' Ottubru 2001.

Rat id-dokumenti esebiti.

Rat l-atti kollha l-ohra tal-kawza.

II. KONSIDERAZZJONIJIET

A. MERTU TAL-KAWZA ODJERNA.

Illi l-attur ghamel din il-kawza stante li qed jallega li b'sentenza ta' din il-Qorti fil-kawza fl-istess ismijiet moghtija fl-14 ta' Awissu 1981, kkonfermata mill-Qorti tal-Appell fis-17 ta' Mejju 1982, u deciza finalment minn din il-Qorti fit-23 ta' Marzu, 1983, l-konvenuta giet ikkundannata tikkonsenja lill-attur l-oggetti deskritti a fol 6, 7, 8 u 9 ta' dak il-process; u billi l-konvenuta naqset li taghmel dan, u billi biex jipprova jottjeni l-esekuzzjoni ta' dik is-sentenza l-attur talab u

ottjena l-hrug ta' Mandat tal-Qbid, fl-11 ta' Mejju 1983, imma dan ma setghax jigi ezegwit ghax il-Marixxall Ezekuttiv ma setghax isib l'oggetti fuq imsemmija u ghalhekk talab li in esekuzzjoni tal-fuq imsemmija sentenza din il-Qorti tordna l-hrug ta' mandat *in factum* kontra l-konvenuta.

B. <u>PROVI PRODOTTI.</u>

Illi mill-provi prodotti jirrizulta li b'sentenza fl-ismijiet **"George Xuereb vs Dorothy Xuereb"** tal-14 ta' Awissu 1981, ikkonfermata mill-Onorabbli Qorti tal-Appell fis-17 ta' Mejju 1982, u deciza finalment fit-23 ta' Marzu 1983, u kkundannat lill-konvenuta sabiex tikkunsinna lill-attur l-oggetti deskritti f'fol.6,7,8, u 9 tal-istess process billi dawn huma oggetti prezzjuzi u tal-fidda u gojjelli, u ma jifformawx is-suppellettili imsemmija fis-sentenza citata, u kwantu ghall-ghamara indikata a fol. 4 u 5 tal-process, wara li nnominat lill-Avukat Dottor Tonio Borg bhala perit legali biex jghid liema minn dawn l-oggetti jaqghu taht il-kategorija ta' suppellittili u li huma ragonevolment xierqa ghal l-ghixien decenti tal-konvenuta, eskluzi minn dawn, dawk li huma personali ghall-attur, u wara li rat l-istess relazzjoni tal-perit legali tal-24 ta' Awissu 1981, cahdet it-talba attrici ghar-rigward tal-oggetti numerati 1 sa 38 a fol. 4 u 5 tal-process f'Dok. "A" u li jinsabu fid-dar 'Avalon', u laqghet it-talba attrici ghar-rigward tal-istess 39 u 40 dwar *"Antique Furniture"* li tinsab fil-garage bla numru, faccata 37, St. Ubaldesca Street, Paola, stante li tal-ewwel huma

mehtiega ghall-ghixien decenti tal-konvenuta, waqt li t-tieni ma humiex, bl-ispejjez tal-ewwel sentenza a karigu tal-konvenuta, u bl-ispejjez tat-tieni sentenza a karigu tal-attur.

Illi giet esebita wkoll lista tal-istess oggetti fid-dokumenti mmarkati bhala Dok. "GX2" a fol. 63 sa 66 tal-process, u kopja informi tal-Mandat ta' Qbid fl-ismijiet premessi numru 547/83 fejn il-Marixxall George Sammut irrefera li wara li mar fil-fond "Avalon", St. Andrews Street, St. Julians, huwa gie informat mill-konvenuta li ma kien hemm l-ebda oggett indikat a fol. 6,7,8 u 9 tal-indikat process li kien jinsab fl-istess fond, u l-Marixxall ikkonferma dan meta ghamel tfittxija fl-istess fond fis-16 ta' Gunju 1983. Dan kollu gie kkonfermat bil-gurament tieghu fis-seduta tat-2 ta' Marzu 1994 quddiem din il-Qorti diversament presjeduta, fejn anke zied jghid li:-

"M'inhiex mija fil-mija……..Jiena ghandi idea illi l-konvenuta meta jien insistejt biex nara fejnhom dawn l-affarijiet, qaltli illi hija kienet giet bzonn il-flus u kienet bieghtom. Lil min bieghthom ma qaltlix".

Illi l-attur sostna li wara dan iz-zmien kollu huwa baqa' ma giex moghti l-istess affarajiet minn martu, li kienet qaltlu li kienet bieghet l-istess affarjiet peress li l-avukat taghha Dr. Eddie Fenech Adami kien ta parir sabiex tbieghom sabiex hija tkun tista' tghix mill-flus li kienet iddahhal taghhom (fol.83), u fil-fatt meta kellu l-okkazzjoni li jidhol fid-dar

taghha fl-okkazzjoni ta' riceviment ghat-tifla, l-istess affarijiet ma kienx rahom hemm.

Illi l-konvenuta sostniet fis-seduta tat-3 ta' Gunju 1994 (fol.247 sa fol. 253) li sostniet li hija dijabetika u kellhom tifla handikappata Veronique, u f'Dicembru 1976 l-istess attur abbanduna d-dar konjugali u ma hallas l-ebda manteniment ghal sena shiha, u ghalhekk l-avukat taghha Dr. Eddie Fenech Adami, kien ta parir sabiex tbiegh kull ma kellha sabiex tmantni lilha nfisha u lill-binta, u wara mexxiet ghall-manteniment. Kellmet lill-ommha li irrangatilha li tbiegh l-istess oggetti lid-ditta "Cachia & Borg", u fil-fatt dawn gew irtirati mill-istess u l-hlas ta' Lm15,000 ghall-istess oggetti sar lill-mama taghha fis-sena 1977. Dawn il-flus zammithom ommha, u minnhom kienet tiehu flus sabiex tmantni lilha innifisha u lill-bintha, u spejjez kollha anke medici li kien hemm bzonn sakemm mietet ommha fid-19 ta' Mejju 1993. Wara dan il-bqija tal-flus fl-ammont ta' Lm2,000 baqaw ghand hutha Godfrey u Dr. Micahel Gialanze; l-attur kien ikkundannat ihallas manteniment lilha u lill-bintha ta' Lm100 kull wiehed, izda peress li l-istess attur ma kienx regolari fil-pagament tal-istess u anke peress li ma kienux dejjem isservuha, kienet tiehu l-flus minghand ommha mir-rikavat tal-istess bejgh. Dan apparti li kienet dahlet it-tifla fid-dar ta' Providenza, u l-attur kien waqqaf il-manteniment tal-istess, ghalkemm hija kienet xorta tonfoq ghall-ispejjez in konnessjoni mal-istess.

Illi fis-seduta tat-2 ta' Dicembru 1994 (fol. 255 sa fol. 258) il-konvenuta sostniet li hija ezatt ezatt l-oggetti ma tafx x'sar minnhom fl-ewwel lok ghaliex halliet kollox f'idejn ommha, u fit-tieni lok ma tafx kienx hadhom l-attur meta huwa sgassa id-dar qabel ma inghatat is-sentenza , u fit-tielet lok ma tafx uzathomx bhala garanzija, kollox bejn is-sena 1977 u 1978.

Illi l-istess konvenuta ikkonfermat ukoll li waqt il-proceduri li rrizultaw ghas-sentenza mertu tal-kawza odjerna hija qatt ma kienet semmiet li dan l-oggetti ma kienux ghandha, ghaliex hadd ma kien saqsiha dwar l-istess, ghalkemm kienet qalet b'dan lill-avukat taghha Dr. Eddie Fenech Adami. In kontro-ezami sostniet li ma tafx ghaliex ghamlet rikorsi ghall-manteniment fejn sostniet li ma kellhiex flus, meta fil-fatt kellha l-Lm15,000 derivanti mill-bejgh tal-istess oggetti.

Illi fil-kontro-ezami taghha tad-29 ta' Mejju 1996, sostniet li l-istess flus dejjem inzammu mill-mama taghha, u ma tafx jekk kienux gew depozitati l-bank, u lanqas jekk saritx stima preventiva qabel ma inbieghu lill-'Cachia & Borg', pero' taf li kienet bieghet l-istess oggetti ghal skop ta' manteniment ghaliha u ghall bintha ghaliex l-attur ma kienx qed ihallas manteniment, pero' ma ghamlet l-ebda rapport lill-pulizija dwar dan in-nuqqas tal-attur. Sostniet li l-attur kien ihallas il-manteniment tard, gieli tlett (3) xhur tard, pero' fil-fatt il-mantiment dejjem thallas minn meta gie stabbilit mill-Qorti.

C. KONSIDERAZZJONIJIET LEGALI U FATTWALI.

Illi **l-artikolu 385 tal-Kap 12** jipprovdi li:-

"(1) Fl-esekuzzjoni tal-mandati in factum, il-Marixxall ghandu jimxi bhal ma jkun gie ordnat fil-mandat".

"(2) Il-mandat ghandu jkun fih l-ordni li l-esekutat ghandu jigi mehud il-habs, sabiex hemm jinzamm bi spejjez tieghu nnifsu, sakemm ma jaghmilx il-fatt ordnat b'sentenza, jew sakemm il-qorti jidrilha li huwa mehtieg sabiex tizgura l-esekuzzjoni ta' dak il-fatt".

"(3) Il-mandat ma ghandux jinhareg hlief b'ordni espressa tal-qorti moghtija fuq talba maghmula b'citazzjoni mill-kreditur".

"(4) Il-qorti ghandha biss tohrog il-mandat jekk tkun sodisfatta li l-kreditur ma ghandux mezz iehor ta' eskuzzjoni".

Illi minn dawn id-disposizzjoni jidher car li t-talba ghall-hrug ta' dan il-mandat ghandha ssir permezz ta' citazzjoni (**"Fedele Dalli vs Victor Mallia"** – P.A. 28 ta' Jannar 1974), u ghandu jkun precedut minn sentenza li tkun ikkundannat lill-konvenut sabiex jesegwixxi xi att, li jibqa' mhux esegwit, u il-Qorti trid tara li tali mandat huwa necessarju sabiex tigi esegwita s-sentenza u dan gie affermat fis-sentenza **"Agius vs Dimech"** (P.A. 22 ta'

Novembru 1866 –III.661; **"Mallia vs Lanzon"** (P.A. 21 ta' Novembru 1879 – VIII.881).

Illi l-iskop ghalhekk tal-istess mandat huwa sabiex tikkundanna lill-konvenut *"in prigione per esservi trattenuto a propria spese finche' non avesse adempito il-fatto ordinato colla sentenza"* **("Galea utrinque" – Cremona Gurisprudenza Vol.1.p. 834).**

Illi fl-opinjoni ta' din il-Qorti dan il-mandat ma jistax johorg hlief wara talba permezz ta' citazzjoni *ad hoc* nonostante t-titolu esekuttiv li jkun ottjena l-kreditur sabiex il-Qorti taccerta ruhha li jezistu il-presupposti ghall-hrug tal-istess mandat u cioe' li l-istess konvenut kien ikkundannat b'sentenza sabiex jaghmel xi att hemm ordnat fil-konfront tal-attur, u sabiex tivverifika li fil-fatt dan l-att verament ma sehhx in konformita' mal-istess sentenza indikata, u fit-tieni lok sabiex jigi stabbilit jekk tali mandat huwiex mehtieg sabiex tassigura l-esekuzzjoni ta' tali fatt.

Illi ghalhekk fl-ewwel ipotesi din il-Qorti trid tara li fil-fatt il-mandat in kwistjoni irid jintalab biss *"nel caso che il-condannato non avesse adempito l-obbligazzione di un fatto importagli con una sentenza".* **("Camilleri vs Azzopardi"** 23 ta' Frar 1860).

Illi dan gie kkonfermat fis-sentenza **"Vincenzo Farrugia Busuttil *et vs* Giovanni Magri"** (K. (P.D) 18 ta' Novembru 1901 – XVIII.iii.56) fejn inghad li:-

"Il mandato in factum non si puo' ottenere in esecuzione di una sentenza, la quale condanna il debitore il pagamento di una sommha di denaro, ma in esecuzione di una sentenza, la quale condanna il debitore alla prestazione di un fatto".

Illi dan gie affermat fis-sentenza **"Pace Bonello *vs* Gatt"** (P.A. (G.P.) 19 ta' Novembru 1898) fejn inghad li:-

"Atteso che, come fu ritenuto da varie decisioni dei tribunali di questa isola e, sengatamente da questa Corte nelle decisioni del 2 Ottobre 1879, nella causa "Schembri utrinque" (Coll.VIII,835), il 21 Novembre 1879, nella causa "Mallia vs Lanzon" (ibid.VIII.889), il 27 Giugno 1881, nella causa "Zirillo vs Borg" (ibid.IX.465) ed il 29 novembre 1892, nella causa "Siminiana vs Pace" (ibid.XIII.360), per la spedizione del mandato in factum e' necesaario l'inadempimento di un fatto personale del debitore, e l'obbligo di pagare una sommha di denaro, o di consegnare una o piu' cose determinate consiste in una obbligazzione di dare ed il suo inadempimento non conferisce al creditore il diritto di domandare contro il debitore la condanna al mandato in factum".

Illi din il-Qorti mela trid tassikura ruhha qabel ma taghti l-ordni ghal hrug ta' tali mandat li l-obbligazzjoni indikata fis-sentenza ma tkunx wahda ta' hlas u lanqas sabiex tigi moghtija xi haga determinata, izda ghandha tikkonsisti fil-

kompjiment ta' att personali ghall-istess debitur, u mhux biss izda stante id-disposizzjoni tal-**artikolu 385 (4) tal-Kap 12,** irid jigi accertat ukoll li kif inghad fis-sentenza **"Fedele Dalli vs Victor Mallia"** (P.A. 26 ta' Jannar 1974) *"jekk gewx esegwiti mezzi ohra ta' esekuzzjoni jekk dan ikun possibbli fic-cirkostanzi".*

Illi it-tieni konsiderazzjoni li ghandha tiehu din il-Qorti huwa jekk dan il-mandat huwiex ukoll mehtieg sabiex jassigura l-esekuzzjoni tas-sentenza, u taht dan l-aspett fis-sentenza **"Salvatore Portelli vs Antonio Bugeja"** (P.A. (S.M.) 28 ta' Marzu 1913 – XXII.39) inghad illi:

"Che l obbiettivo del sistema del procedimento esecutivo essendo al di' d'oggi quello di convertire nella obbligazione di 'dare' tuttel le obbligazioni di 'fare' risolvendo nella rifusione pecunaria il-danno emergente dalla inadempita' obbligazione, chiaro che scorge che onde constringere il debitore riluttante o moroso al rispetto della santita' dei patti ed alla stretta osservanza dell' autorita` dei giudicati, sia duopo ricorrere a tutti altri mezzi oattivi, prima di far ricorso alla odiosa conzione personale, la quale, come misura estrema ed eccezionale, non potrebbe venire consentita, che nel solo caso che la obbligazzione di 'fare' non si possa risolvere nella azione di danni – interessi contro l inadempjente".

Illi l-istess sentenza tkompli tghid illi:-

"Il mandato 'in factum' non potrebbe venire spedito, se non nel solo caso in cui l'obbligazzione di 'fare' non potesse risolversi in una obbligazione di 'dare' e l'arresto del condannato all'adempimento di un fatto personali non fosse indispensabile, a giudizio della Corte, ad assicurarsi l'adempimento".

Illi applikati dawn il-principji ghall-kaz *de quo* jirrizulta li s-sentenza citata bejn il-partijiet indikata fic-citazzjoni attrici datata 23 ta' Marzu 1983, ikkundannat lill-konvenuta sabiex taghti lill-attur l-oggetti kollha indikati fl-istess sentenza u esebiti a fol. 6, 7, 8 u 9, u l-oggetti enumerati 39 u 40 a fol. 4 u 5 tal-istess process f'Dok. "A".

Illi mill-provi prodotti jirrizulta li l-istess attur ipprova jesegwixxi l-istess sentenza permezz tal-mandat ta' Qbid numru 547/83, pero' kien kollu ghalxejn stante li l-oggetti ma kienux fl-istess post tal-konvenuta, anke ghaliex kif l-istess Marixxall ikkonferma, hija sostniet mieghu li l-istess oggetti kienu gew mibjugha minnha tramite il-mama taghha fin-1977.

Illi ghalhekk minn dan jirrizulta li ghalkemm l-attur gja ipprova jesegwixxi l-istess sentenza permezz ta' mandati esekuttivi ohra, la darba ma wasalx b'dawn, ittenta wkoll din il-procedura tal-mandat *in factum*, procedura ftit li xejn uzata proprju minhabba l-odjosita' taghha, li twassal ghal karcerazzjoni tal-istess persuna kkundannata civiliment tali

naqset li tesegwixxi l-obbligazzjonijiet taghha anke dettati minn gudikat fil-konfront taghha.

Izda fl-opinjoni ta' din il-Qorti abbazi tal-gurisprudenza nostrali, din l-procedura attrici odjerna ma tistax tirnexxi stante li dan il-mandat ma huwiex disponibbli ghall-kaz in kwistjoni, u dan peress li s-sentenza li kkundannat lill-konvenuta tikkonsisti f'ordni sabiex l-istess konvenuta taghti lill-attur oggetti determinati, u tali sentenza ghalhekk tikkostitwixxi kundanna ghall-att li taghti u mhux att li taghmel; fi kliem iehor din id-decizjoni tikkonsisti f'obbligazjoni *di dare* u mhux *di fare*, u la darba l-istess artikolu japplika biss ghall-gudikati bl-obbligazzjoni *di fare,* dan il-mandat ma huwiex ghalhekk disponibbli ghall-attur.

Illi inoltre dan il-mandat ma huwiex ukoll applikabbli ghall-kaz in ezami, stante li l-obbligazzjoni tal-konvenuta sancita u kanonizzata bis-sentenza citata, tista' tigi dejjem konvertita' fl-obbligazzjoni da parte tal-konvenuta sabiex thallas id-danni konsegwenti ghan-nuqqas taghha li taghti lura lill-attur l-oggetti elenkati fl-istess sentenza, konsistenti fil-valur tal-istess oggetti apparti kull interessi li jistghu ikunu dovuti skond il-ligi. Dan l-attur setgha ghamlu kemm fis-sentenza stess kieku talab hekk, u fi kwalunkwe kaz dan jista' xorta jaghmlu b'azzjoni *ad hoc.* **("Salvatore Portelli vs Antonio Bugeja"** – gja citata).

Illi ghalhekk abbazi tal-premess jirrizulta li l-azzjoni attrici ghall-hrug ta' mandat *in factum* ma tistax tirnexxi stante li l-

istess azzjoni ma tissodisfax ir-rekwiziti tal-**artikolu 385** u cjoe' li l-obbligazzjoni fis-sentenza citata bejn l-istess partijiet ma ikkundannatx lill-konvenuta sabiex taghmel xi haga a differenza minn obbligazzjoni sempliciment *di dare,* u ghalhekk l-istess obbligazzjoni *di dare* tista' dejjem tigi trasmessa f'obbligazzjoni ghall-hlas ta' danni u hlas ta' interessi skond il-ligi.

Illi fil-fatt jinghad ukoll li peress li l-**artikolu 388 tal-Kap 12** jipprovdi li l-esekuzzjoni tal-istess mandat *di factum "ihalli shih il-jedd ta' azzjoni ghad-danni u l-imghaxijiet ikkagunati bin-nuqqas ta' esekuzzjoni tal-fatt ordnat b'sentenza"* isegwi li r-ragunament fuq premess, li tali mandat ma jistax jigi applikat la darba l-obbligazzjoni tista' tigi konvertita' fi hlas ta' danni, huwa dak korrett ghaliex l-appena citat artikolu qed jirreferi ghall-azzjoni ohra oltre l-persegwiment tal-esekuzzjoni tal-azzjoni kannonizzata bis-sentenza, mentri fil-kaz in ezami l-hlas ta' danni minhabba in-nuqqas li l-konvenuta taghti l-oggetti lura lill-attur, hija l-esekuzzjoni tal-istess obbligazzjoni medessima *di dare*, li giet biss likwidata.

Illi bla pregudizzju ghal dak li fuq gie deciz, fl-ahharnett din il-Qorti ma thossx li fic-cirkostanzi partikolari tal-kaz, l-istess mandat ma huwiex mehtieg sabiex jassigura l-esekuzzjoni tal-istess sentenza, ghaliex anke kieku l-obbligazzjoni *'di dare'* hija wkoll inkluza fil-parametri tal-istess att esekuttiv (li ma hijiex) la darba irrizulta fil-kawza odjerna, li tali oggetti ma ghadhomx fil-pussess tal-

konvenuta, kif l-attur kien gja jaf mir-riferta tal-Marixxall fis-16 ta' Gunju 1983 fl-atti tal-Mandat ta' Qbid Numru 547/83, u peress li l-istess konvenuta ikkonfermat bil-gurament taghha diversi drabi tul din il-kawza li l-istess oggetti hija ilha li bieghethom mis-sena 1977, dan il-mandat anke jekk jigi ammess qatt ma jista' jwassal sabiex il-konvenuta tikkonsenja xi haga li ma ghadhiex ghandha.

Illi dan ma jfissirx li din il-Qorti qeghda b'xi mod tapprova l-atti li ghamlet l-istess konvenuta, anzi thoss li l-agir tal-konvenuta ghandu jigi censurat dejjem fl-ambitu tal-kuncett tal-osservanza tad-decizjonijiet tal-awtoritajiet kompetenti, u partikolarment lejn dawn il-Qrati, pero' l-Qorti ma tistax ma tiehux konjizzjoni tal-principju "*nemo impossibilia tenetur*" u ma tistax ghalhekk tippretendi li jsir l-impossibbli, tenut kont tal-fatt li l-attur ghandu diversi triqat miftuha sabiex jottjeni l-esekuzzjoni tal-istess sentenza anke tramite d-danni li jista' jirreklama inkluz l-hlas tal-valur tal-istess oggetti u l-imghaxijiet applikabbli.

Illi jigi rilevat ukoll li f'dan il-kuntest l-attur ma gab l-ebda prova kwalunkwe li l-istess oggetti ghadhom fil-pussess tal-istess konvenuta, u ghalhekk anke jekk jinghad li l-istess konvenuta ma kienitx dejjem cara kif iddisponiet mill-istess oggetti, xorta' jibqa' l-fatt li mill-provi l-allegazzjoni tal-konvenuta li hija iddisponiet mill-istess oggetti ma giet bl-ebda mod kontradetta bi provi precizi u konkludenti mill-attur.

Illi kwantu ghall-eccezzjoni dwar in-nullita' tac-citazzjoni in kwantu din tirriferi ghall-formolazzjoni tac-citazzjoni din hija kompletament bla ebda fondament legali, fattwali u guridiku stante li ma hemm l-ebda dubju dwar in-natura tal-azzjoni attrici. In kwantu din hija ibbazata fuq id-dikjarazzjoni attrici li hija ma ghadx ghandha l-oggetti in kwistjoni fil-pussess taghha, kif minnha iddikjarat fid-dikjarazzjoni annessa mac-citazzjoni attrici, din il-Qorti tirreferi ghal dak li intqal iktar il-fuq dwar ir-rekwiziti tal-mandat *in factum*, li ghalkemm ma jimportax teknikament in-nullita' tac-citazzjoni attrici, jwasslu ghac-cahda tat-talbiet attrici stante li l-provedimenti tal-**artikolu 385** ma gewx sodisfatti fil-kaz in ezami.

Illi dwar it-tieni eccezzjoni din ma ghandha ebda fondament guridiku ukoll u fil-fatt il-konvenuta qatt ma irreferiet fuq liema bazi hija tat l-istess eccezzjoni.

Illi dwar it-tielet eccezzjoni din hija ukoll bla ebda bazi stante li s-sentenza ordnat biss ir-ritorn tal-istess oggetti u huwa misteru kif il-konvenuta ghamlet l-istess konkluzzjonijiet hemm indikati.

Illi dwar in-nota tal-eccezzjonijiet ulterjuri din ukoll hija bla bazi stante li s-sentenza giet moghtija fit-23 ta' Marzu 1983, u l-kawza saret fl-1 ta' Lulju 1983, u allura ma hemmx id-dekors ta' tlett (3) snin (illum 5 snin) mid-data tas-sentenza u mit-tentattiv tal-esekuzzjoni tal-istess, li kien ovvjament qed jittenta li jsir permezz ta' din il-kawza.

Illi ghalhekk abbazi tal-premess it-talbiet attrici ghandhom jigu michuda.

III. KONKLUZZJONI.

Illi ghalhekk ghal dawn il-motivi, din il-Qorti, **taqta' u tiddeciedi,** billi filwaqt li tilqa' biss l-ewwel eccezzjoni tal-konvenuta kif fuq indikat, **tichad it-talbiet attrici** stante li huma infondati fil-fatt u fid-dritt.

Bl-ispejjez kollha kontra l-istess attur.

Moqrija.

Onor. Imhallef Raymond C. Pace LL.D.
2 t'Ottubru 2001

Josette Demicoli.
Deputat Registratur.
2 t'Ottubru 2001